

bringe. Det er da ogsaa ganske klart, at man ikke kan lære at kende hverken Fædrelandets Oldsager, dets Historie, dets borgerlige Indretning eller dets Love uden at kunne det oldnordiske Sprog og det gamle Nordens Literatur. Jeg gad vist, hvorledes vi f. Ex. vilde læse skaanske Lov eller de gamle fjællandske Love — ja selv jydsk Lov — uden Indsigt i Oldsprogets Ordforraad, thi der vrimler i disse Love af Ord, der høre til den gamle danske Tunge. — Den lærde Dannelse har havt hjemme her i mange Aarhundreder; man har læst græske og latinske Forfattere, man har læst Homer og Herodot og Cicero og Horats og hvad de nu alle hedde — jeg skal ikke anføre flere, jeg kender desuden naturligviis ikke Andet af dem end Navnene paa dem, men jeg veed, at de Herrer Studerende, som her ere tilstede, ville give mig Ret i, at de høre til den Literatur, som er uendelig — dem har man nu studeret, og saa har man sagt: naar vi have læst dem, saa besidde vi en klassisk Dannelse. Rigtigt! Men jeg synes, at det er i høi Grad eensidigt, at man ikke samtidig med, at man optager i sig en saa stor Masse af sydlandsk-klassisk Dannelse, optager en tilsvarende Deel af nordisk-klassisk Dannelse. Dette er virkelig en Eensidighed, der naturligen har ført til, at Landens Vægtfaal hos os altid har hældet mod Syd, hvilket har ført til en Mangel paa Rigevægt i Udviklingen, fordi der ikke i den nordiske Vægtfaal var Noget, som kunde danne tilstrækkelig Modvægt. Jeg skal ikke døle ved, at dette maaskee kan være en medvirkende Aarsag til, at der tidt er noget Fremmedartet i Forholdet mellem den læge og den lærde Mand, hvor de træffe hinanden. Havde hele deres aandelige Ophøjsning sin Rod i en fælles Rilde, saa kunde den lærde gjerne have det Almeen-Europæiske i en langt høiere Grad, og der var dog Noget, hvorpaa de kendte hinanden, nemlig det Nordiske, som de Begge havde

indsuget. Der kan saaledes vistnok ikke være Spørgsmaal om, at det jo vilde være gavnligt, om vor studerende Ungdom kunde læse f. Ex. Eddaerne og Snorre Sturlesen, men dem kender man ikke Synderligt til; en enkelt Student kan naturligviis ad privat Vej have lært at læse dem, men den lærde Skole giver ikke nogen Veiledning til at lære at kende vor gamle Literatur. Omsket om det Oldnordiskes Optagelse som Lærefag i de lærde Skoler er ikke noget nyt Paafund og heller ikke nogen Modefag, det er en Tanke, der allerede næsten er saa gammel som Oldstudiet her i Norden. Smidserktid er det naturligviis gaaet med det som med andre Ting; det er den nyere Tid, som har gjort Følelsen mere levende herfor, ligesom den ogsaa har vaakt Folket til større Bevidsthed om sig selv, sin egen Natur og sin egen Kraft. Jeg berørte før Artikler i „Fædrelandet“ for 1845. N. M. Petersen skrev allerede en Afhandling i *Annaler* for Nordisk Oldkyndighed i Aarene 1840 og 41 om det oldnordiske Sprogs Indførelse i Skolerne, og han sagde da blandt Andet, at gjaldt det kun om den formelle sproglige Uddannelse, saa kunde man endog meget godt — tænk engang hvilken Driftighed — undvære Latinen, at sige, som formelt Uddannelsesmiddel, thi, siger han, „det oldnordiske Sprog overgaaer Latinen i Alt, hvad der udgjør Særkjende for et Oldsprog.“ — Dr. Lund, Overlærer ved Nykjøbing Kathedralskole, skrev i Aaret 1846 i *Indbydelseskriftet* til denne Skoles Aarsprøve en Afhandling om det oldnordiske Sprogs Indførelse i vore lærde Skoler, og Bestræbelserne for det samme Formaal have senere været mange og forskellige. I private Skoler er det indført, f. Ex., om jeg ikke feiler, i Borgerdybskolen paa Christianshavn, ligesom og i den offentlige lærde Skole eller Kathedralskolen i Aalborg.